

عنوان مقاله:

بازپژوهی مستندات فقهی حق حبس در نکاح مبتنی بر مهریه نامتعارف با تکیه بر فقه امامیه

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات فقهی حقوقی زن و خانواده، دوره 5، شماره 9 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

حسن غروی - دانش آموخته خارج فقه و اصول حوزه علمیه قم و دانش آموخته دکتری فلسفه اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم (ع)، قم، ایران

محدثه مهرابی زاده - پژوهشگر پژوهشکده مطالعات زن و خانواده، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

خلاصه مقاله:

شارع مقدس، حقوق متعددی را در عقد نکاح به هدف تامین مصالح زوجین و تحکیم بنیان خانواده قرار داده است. مشهور فقیهان امامیه، حق حبس را در عقود معوضه و عقد نکاح، برای طرفین به رسمیت شناخته اند. حق حبس، اختیاری است که بر اساس آن به هر کدام از طرفین قرارداد اجازه داده می شود که تا ایفای تعهد طرف مقابل، از انجام دادن تعهد خود امتناع کنند. رسمیت یافتن حق حبس در حقوق خانواده، علاوه بر تزلزل بنیان خانواده و افزایش آسیب های خانواده، معضلات قضایی خانواده را افزایش داده است. گسترش مهریه های نامتعارف در جامعه ایران، معضل حق حبس را دوچندان کرده است. این مسئله، بازنگری فقهی در مبانی حق حبس و قوانین مرتبط با آن را ضروری می کند. یافته های پژوهش نشان می دهد مبانی فقهی حق حبس با مسائل جدی مواجه است. پژوهش حاضر، با روش کتاب خانه ای اسنادی در مقام گردآوری، و رویکرد تحلیلی انتقادی در مقام داوری، با واکاوی ابعاد گوناگون این موضوع، به تجزیه و تحلیل مبانی فقهی حقوقی حق حبس زوجه در نکاح می پردازد. از این رو، پس از اشاره مقدماتی به حق حبس در نظام حقوقی، به تحلیل مستندات فقهی حقوقی و نقد مهم ترین دیدگاه های فقیهان امامیه خواهیم پرداخت. یافته های پژوهش نشان می دهد عقد نکاح از عقود معوضه به شمار نمی رود و حق حبس در عقود معوضه و در نکاح، مستند فقهی روشنی ندارد.

کلمات کلیدی:

تمکین خاص، حق امتناع، حق حبس، حقوق زوجه، عقود معوضه، مهریه نامتعارف، نشوز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1526216>

